

Література:

1. Ануфрієв М. І. Вищий заклад освіти МВС України : наук.-практ. посіб. / М. І. Ануфрієв, О. М. Бандурка, О. Н. Ярмиш. – Х. : Ун-т внутр. справ, 1999. – 369 с.
2. Капченко Л. Н. Моделирование организационно-педагогической деятельности в системе управления профессионально-техническими учебными заведениями : автореф. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Общая педагогика и история педагогики» / Л. Н. Купченко ; Центральный институт последипломного педагогического образования АПН Украины, Киев, 2002. – 20 с.
3. Клокар Н. Андрагогічна модель підвищення кваліфікації педагогів на засадах диференційованого підходу / Н. Клокар // Післядипломна освіта в Україні. – 2008. – № 2. – С. 23–28.
4. Лодатко Є. О. Моделювання в педагогіці: точки відліку [Електронний ресурс] / Є. О. Лодатко // Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку : е-журнал. – 2010. – Вип. № 1. – Режим доступу. – http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical
5. Роговая О. Г. Экологическое моделирование: практика [Электронный ресурс] : учеб.-метод. пособие / О. Г. Роговая. – СПб. : Книжный Дом, 2007. – 104 с. – Режим доступа. – <http://window.edu.ru/window>.
6. Семенова А. В. Теоретичні і методичні засади застосування парадигмального моделювання у професійній підготовці майбутніх учителів : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Алла Василівна Семенова ; Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2009. – 42 с.
7. Цимбалару А. Організація проектно-технологічної діяльності вчителя в науково-методичній роботі загальноосвітнього навчального закладу / А. Цимбалару // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2008. – № 2. – С. 84–91.
8. Штофф В. А. Моделирование и познание / В. А. Штофф. – М. : Наука, 1972. – 234 с.

У статті теоретично осмислено сутність моделювання професійної компетентності спеціаліста на засадах компетентнісного підходу.

Ключові слова: професійна компетентність, моделювання, компетентнісний підхід.

В статье теоретически осмысленно сущность моделирования профессиональной компетентности специалиста на основах компетентностного подхода.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, моделирование, компетентностный подход.

In the article matter of design of professional competence of specialist is comprehended theoretically on the principles of compence approach.

Keywords: professional competence, modeling, competence-based approach.

УДК 378.14:574

В.М. Глуханюк
м. Вінниця, Україна

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЦЕНТРИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ ОСОБИСТОСТІ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

Постановка проблеми. Для вітчизняної психолого-педагогічної науки кінця ХХ та початку ХХІ століття характерним є пошук, обґрунтування й упровадження нових гуманістичних засад побудови освітнього простору в Україні, де екологічна освіта та виховання займають одне з провідних місць у вирішенні проблем інтелектуального, духовного і фізичного розвитку особистості, забезпеченні ефективних умов її соціалізації та підготовки до самостійного життя. В аспекті означеного екологічне виховання створює необмежені можливості в задоволенні власних інтересів, освітніх запитів і потреб, у самопізнанні, самореалізації і становленні, у формуванні особистісних якостей і високого рівня екологічної культури. Нині важливо донести до свідомості молоді, що кожна людина пов'язана з природою і знаходиться в повній залежності від неї не тільки біологічно, а й духовно, навчаючись у неї гармонії, ритму, симетрії, доцільності тощо [1, с. 196]. Навколишній світ для людей – об'єкт постійної турботи і за його благополуччя кожен несе персональну відповідальність. У молоді, як показують дослідження [6; 11-12], переважають

антропоцентристські установки в ставленні до природи. Довкілля більшістю школярами оцінюється з точки зору корисності для людини, сприймається як об'єкт використання для задоволення потреб людини. Таке ставлення до природи укорінюється ще з раннього дитинства, а навчально-виховний процес, де акценти зроблені на технологічних аспектах розвитку суспільства, лише поглиблює проблему.

Аналіз попередніх досліджень. Теоретико-методологічними основами наукового розв'язання проблем взаємодії людини і навколишнього середовища є, насамперед, дослідження філософсько-культурологічних аспектів соціальної природи особистості, формування її свідомості в контексті активності буття, специфічних процесів взаємодії з навколишнім середовищем, які розглядали В. Вернадський, І. Гердер, С. Глазичев, А. Горелов, А. Гор, В. Деркач, М. Киселов, В. Лось, М. Моїсєєв, К. Ситник, Р. Неш, А. Толстоухова, М. Реймерс, В. Хесле, М. Шеллер та інші.

Психолого-педагогічними основами сучасних технологій формування знань, умінь і навичок взаємодії з навколишнім середовищем як соціальним, так і природним є праці Л. Божовича, Д. Бенета, Дж. Бутлера, Л. Виготського, С. Глазачова, С. Дерябо, Д. Ельконіна, А. Захлебного, І. Зверєва, О. Киричука, А. Ковальова, О. Леонтєва, В. М'ясіщева, С. Максименко, Г. Прошанського, В. Роменця, С. Рубінштейна, А. Сидельковського, І. Суравегіної, В. Ясвіна та інших.

Метою статті є висвітлення сутності психолого-педагогічних аспектів у навчально-виховному процесі під час формування екоцентричного світогляду школярів.

Виклад основного матеріалу. Навколишнє середовище в загальному вигляді може бути представлено моделлю, що структурно складається з трьох взаємопов'язаних, взаємозалежних і взаємодіючих елементів: фізичне навколишнє середовище (атмосфера, гідросфера і літосфера); біологічне навколишнє середовище (тваринний і рослинний світ); людина і суспільство. Основними чинниками, що зумовлюють зростання інтересу до антропоєкологічної проблематики, є нагальна потреба у визначенні та практичній реалізації нових науково обґрунтованих підходів до системного вивчення проблем планетарного масштабу «людина – навколишнє середовище» та «охорона природи». При збереженні традиційних, усталених підходів до розробки заходів, спрямованих на охорону живої і неживої природи від руйнівної діяльності людини, нині багатьма екологами пропонується і втілюється в життя принципово новий підхід, сутність якого полягає в розробці системи методів охорони навколишнього середовища з метою збереження і зміцнення основного багатства планети – здоров'я людей. Це зумовлено тим, що за станом здоров'я населення (як сукупного узагальненого показника якості навколишнього середовища) визначається соціально-трудовий потенціал певного регіону чи країни в цілому.

Наразі екологічна освіта визнана одним із пріоритетних напрямів удосконалення освітніх систем. Досвід Японії, США, Нідерландів свідчить про те, що успіху в збереженні і поліпшенні навколишнього середовища можна досягти лише тривалою, кропіткою роботою з усіма прошарками населення.

Екологічна освіта, з одного боку, є самостійним елементом загальної системи освіти, а з іншого – виконує інтегративну роль у всій системі освіти. Екологічні знання потрібні людині не тільки під час виконання професійних обов'язків, а постійно – і в побуті, і на відпочинку, і на робочому місці. Таке можливе лише за умови, коли знання перейшли у найвищу форму – у звичку, у культуру поведінки.

Особливістю екологічної освіти є її безмежність. Екологічні проблеми не можна вирішувати лише зусиллями фахівців-екологів, їх потрібно розв'язувати гуртом. А для цього кожен має володіти хоча б якимось мінімумом екологічних знань.

Необхідність розвитку екологічної освіти та виховання викликана тим, що майже кожний пересічний громадянин України демонструє необізнаність у питаннях раціонального використання природних ресурсів та охорони довкілля, низьку екологічну культуру, низький рівень екологічної свідомості, а часто й байдужість до екологічних проблем. Система

екологічної освіти в Україні продовжує бути фрагментарною, декларативною, а отже, неефективною. Незадовільний стан екологічної освіти і виховання викликаний:

- багаторічним пануванням споживацького ставлення до природи;
- незнанням і руйнуванням народних традицій раціонального природокористування;
- недооцінкою екологічних знань у системі освіти;
- відсутністю необхідної законодавчої бази;
- недостатньою відповідальністю виконавчих структур;
- відсутністю контролю за виконанням прийнятих рішень;
- слабким матеріально-технічним і методичним забезпеченням навчально-виховного процесу;

– недосконалою системою навчання та перепідготовки кадрів;
– відсутністю державної підтримки діяльності громадських формувань, молодіжних організацій та інших структур, які займаються екологічною просвітою.

На думку науковців (Г. Білявський, О. Вдовенко, В. Орлов, М. Падун, Н. Реймерс, О. Рудоміно-Дусятська, Р. Фурдуй та ін.), екологічна освіта і виховання покликані розвивати внутрішнє відчуття відповідальності по відношенню до всього навколишнього світу, оскільки збереження місця існування і здоров'я людини є однією з найважливіших категорій у системі цінностей суспільства [2, с. 136]. Визначальними передумовами екологічної освіти і виховання в цілях стійкого розвитку суспільства мають бути: перегляд ідеї антропоцентризму про переважання людини над природою і невичерпності природних ресурсів; усвідомлення якісно нового співвідношення біотичних і соціальних сил на планеті; відповідальність людського інтелекту за структурно-функціональний стан соціосфери, біосфери і за сприятливі умови існування в них людства.

Історико-генетичний аналіз становлення та розвитку вітчизняних натуралістичних, філософських, гуманітарних, культурологічних і психолого-педагогічних поглядів та ідей на сутність людини та її місце в довкіллі дозволяє зробити висновок про те, що їм притаманний високий гуманізм, і водночас намагання сприйняти й усвідомити зв'язок «природа – людина» як цілісну систему взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих незаперечних цінностей. У сукупності це дозволяє охарактеризувати три основні концепції взаємодії у системі «людина-суспільство-природа», які можуть слугувати складовими методології екологічної освіти учнів.

Перша з них базується на уявленнях про повну залежність людини від навколишнього середовища; друга впливає з трактування людини як вищої цінності, яка визначає та домінує в системі природних взаємозв'язків; і остання концепція, що розглядає людину і природу як дві сили, що діють та існують у одній і тій самій сфері, яка і визначає гармонійну їх взаємодію і взаємоіснування.

Отже, ефективне вирішення комплексу психолого-педагогічних проблем формування екоцентричного світогляду особистості в навчально-виховному процесі нині має базуватися на інвайроментальній парадигмі, основою якої є наступні положення: повна відмова від ієрархічної картини світу; усвідомлення учнями необхідності гармонійного розвитку людини і навколишнього середовища; орієнтування на екологічну доцільність будь-якої діяльності в довкіллі, відсутність протиставлення людини природі; збереження етичних норм у взаємодії з природою; максимальне врахування як запитів і потреб людини, так і потреб будь-яких біологічних об'єктів на життєвий простір; усвідомлення пріоритетності дій; визнання незаперечності спільного шляху подальшого розвитку людської цивілізації та природи.

Наступною складовою технологій екологічної освіти є усвідомлення того, що пізнання учнями навколишнього середовища є досить складним, багаторівневим і довготривалим процесом, хоча в ньому можна виділити чотири основні психолого-педагогічні рівні [11, с. 210].

Перший із них – це усвідомлення навколишнього середовища на основі сенсорного сприйняття реалій дійсності.

Другий рівень пізнання полягає в усвідомленні особистістю свого місця і ролі в навколишньому середовищі, як в єдиній цілісній системі.

Третій рівень – це формування стурбованості як однієї з найважливіших моральних і етичних якостей особистості.

Четвертий рівень – це усвідомлення особистістю того, що навколишнє середовище безпосередньо впливає на поведінку людини та на ступінь активності і широту її адекватної дії, спрямованої на збереження природи.

За такого підходу можна коротко схарактеризувати наступні положення, що розкривають психологічні особливості сприйняття учнями природи саме як середовища їхнього життя та співіснування з об'єктами живої і неживої природи, а саме:

- сприйняття навколишнього середовища зумовлене психологічним станом особистості та характером її діяльності в довкіллі;
- навколишнє середовище одночасно впливає на всі органи відчуття;
- навколишнє середовище сприймається учнями без певних чітких просторових меж і чітко фіксованих часових інтервалів;
- сприйняття навколишнього середовища як цілісності;
- усвідомлення учнями елементів навколишнього середовища в соціальному аспекті.

Тоді важливою складовою технології екологічного виховання буде забезпечення ефективних умов для здійснення процесів суб'єктифікації, результатом чого є формування суб'єктивного ставлення особистості до природи. Сутність цього процесу складає співвідношення суб'єктивного сприйняття особистістю об'єктів та явищ навколишнього середовища, у процесі якого особистість розглядає їх як об'єкти взаємодії в системі «людина – суспільство – природа» і власне суб'єктивного ставлення особистості до навколишнього середовища, у процесі якого особистість визначає для себе пріоритетність власних життєвих потреб відповідної діяльності у довкіллі, спрямованої на їх задоволення, без порушення екологічної рівноваги в ньому, а отже, розглядає навколишнє середовище вже як рівноправний суб'єкт взаємодії в системі «людина – суспільство – природа».

Це дозволяє визначити й охарактеризувати специфічні суб'єктивні функції, котрі мають бути притаманні об'єкту, за умови дотримання яких він сприймається особистістю вже як рівноправний суб'єкт взаємодії, а саме:

- а) вражає своєю неповторністю;
- б) є зв'язуючою ланкою у побудові особистістю своєї власної системи цінностей, ставлень, переконань і взаємостосунків із навколишнім середовищем;
- в) визнається в якості суб'єкта спільної діяльності чи спілкування;
- г) виконує важливу роль у самопізнанні учнем своїх особистих якостей характеру;
- д) впливає на поведінку і діяльність особистості в довкіллі тощо.

Культивування нової свідомості у ставленні до природи – процес тривалий, безпосередньо пов'язаний із екологічними, соціальними, виробничими та іншими умовами життя суспільства. В умовах погіршення екологічної ситуації в країні, зниження життєвого рівня, відсутності стійких етичних орієнтирів, домінування споживацької психології, в атмосфері байдужості та потурання безкарності за екологічні правопорушення, формування нового розуміння людиною, особливо молоддю, своїх обов'язків перед природою є непростим завданням. І все ж таки сучасна загальноосвітня школа покликана вже зараз проявити наполегливість у вихованні нового покоління, якому властиве особливе бачення світу як об'єкту її постійної турботи.

Дослідники природи й суспільства сформулювали систему принципів, на основі яких має будуватися виховання у кожної дитини пізнавального, етичного, естетичного і раціонально-споживчого ставлення до природи, до усього живого:

- багатофакторність – використання як абіотичних, так і біотичних чинників природи;
- комплексність – у виховних екологічних заходах мають брати участь батьки, психологи, медичні працівники, увесь педагогічний колектив;
- етапність – екологічні і природоохоронні заходи потрібно проводити в дошкільних установах, у школі, вдома, а також в установах додаткової освіти;

– різноманітність форм, методів, засобів, технологій, широко використовуючи сучасні методики, ігрові форми, вправи-тренінги тощо;

– наступність – виховання любові і шанобливого ставлення до природи необхідно здійснювати безперервно.

Визначальним для розв'язання екологічних проблем сучасності є виховання такої особистості, яка б мала розвинене екологічне мислення, екологічну свідомість, сформовану екологічну «тактику» поведінки, була зорієнтована на збереження та збагачення навколишнього середовища [8, с. 227]. Екологічна поведінка людини в довкіллі проявляється в економії природних ресурсів, у захисті тварин і рослин, у дбайливому ставленні до об'єктів рукотворного світу. Вирішальною умовою такої поведінки в довкіллі є екологічна свідомість [13, с. 259].

Екологізація людської свідомості має базуватися не лише на пізнанні, а й емоціях, інтуїції, коли екологічна робота в будь-яких сферах стає внутрішньою потребою. У філософській, соціально-екологічній, психолого-педагогічній літературі суть поняття екологічної свідомості особистості включає психічний стан, а також пізнавальну, духовну і практичну діяльність людини.

Завдання екологізації мислення сучасних поколінь спонукають учених до ґрунтовного аналізу всіх аспектів ставлення до природи. Аналіз літературних даних [3-5; 9] і власне спостереження за різними проявами ставлення людей до природи дає підстави виокремити кілька аспектів такого ставлення (рис. 1):

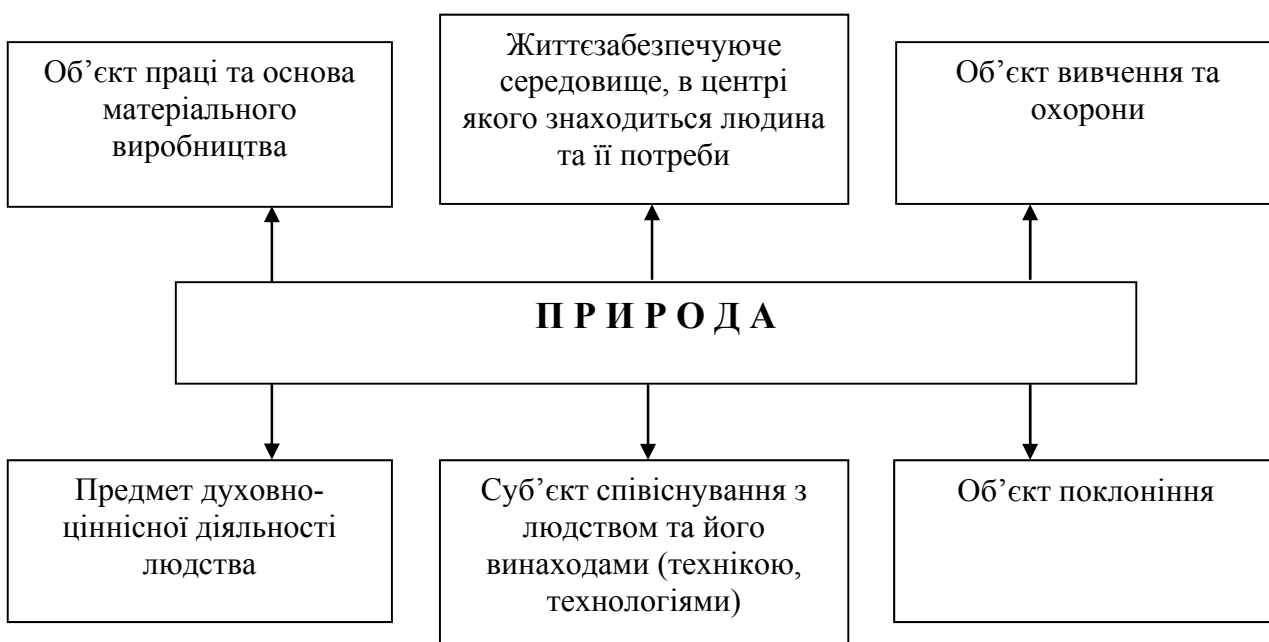

Рис. 1. Різні аспекти, що репрезентують ставлення людини до природи

Як об'єкт праці та основа матеріального виробництва природа використовується представниками техногенної культури, під керівництвом яких вичерпуються природні ресурси з метою вироблення продуктів споживання (енергії, металу, пластмас, промислових товарів тощо). Техногенне освоєння природи має свою глибоку історію, яка переповнена не лише позитивними здобутками на шляху до сучасних цивілізованих форм, а й трагічними наслідками. Там, де колись був розквіт древніх цивілізацій, тепер знаходяться найбільші пустелі, непридатні для життя. Кожний новий крок у підкоренні сил природи завжди мав зворотний негативний бік [10, с. 9].

Етап формування відповідального ставлення до навколишньої природи і свого здоров'я в школярів є найважливішим. Для повного використання потенціалу екологічної освіти необхідно розробити систему міжпредметних зв'язків, визначити мінімум змісту екологічної

освіти, посилити роль додаткових занять у системі станцій юних натуралістів, дитячих екологічних центрів, базових еколого-просвітницьких полігонів і екологічних таборів.

Висновки. Аналіз психолого-педагогічних основ формування відповідального, бережливого ставлення до природи в школярів свідчить, що методи та прийоми навчання і виховання мають бути спрямовані на переведення у внутрішній світогляд особистості соціальних екологічних орієнтирів: знань, умінь, ціннісних характеристик та ідеалів, принципів, правил ставлення цивілізованого суспільства до навколишнього природного середовища [7, с. 177].

Виховання шанобливого та дбайливого ставлення до природи – найважливіше завдання школи, адже існує дуже багато екологічних проблем не лише в Україні, але й у всьому світі. Це пояснюється тим, що школа завжди мало приділяла уваги екологічному вихованню і освіті учнів. Це призвело до того, що люди почали ставитися до природи лише як до джерела сировини, життя і т. ін.

Література:

1. Беляя И. В. Формирование экологического сознания будущих учителей в ракурсе эколого-эстетического воспитания школьников / И. В. Беляя // Вісник Луганського національного ун-ту імені Тараса Шевченка (педагогічні науки). – ЛНУ, 2009. – № 11 (174). – С. 230-236.
2. Вдовенко О. П. Роль екологічної освіти у підвищенні відповідальності за дотримання норм екологічної безпеки / О. П. Вдовенко, В. А. Орлов // Система управління екологічними ризиками : наука і практика : Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. – Київ : Центр екологічної освіти та інформації, 2007. – С.136-138.
3. Дерябо С. Д. Культурно-историческая обусловленность кризиса европейского экологического сознания / С. Д. Дерябо, В. А. Ясвин // Культура и мир. – 1994. – С. 1-2.
4. Дерябо С. Д. Методологические проблемы становления и развития экологической психологии / С. Д. Дерябо, В. А. Ясвин // Психологический журнал. – 1996. – № 6. – Том.17. – С. 4-18.
5. Дерябо С. Д. Экологическая педагогика и психология / С. Д. Дерябо, В. А. Ясвин. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1996. – 480 с.
6. Кряж И. В. Психосемантическое исследование обыденных экологических представлений / И. В. Кряж // Вопросы психологии. – 1998. – № 1. – С. 65-75.
7. Малинівська Л. І. Формування відповідального ставлення до природи як проблема в науковій літературі / Л. І. Малинівська // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка : зб. наук. пр. – Житомир : ЖДУ імені Івана Франка, 2008. – № 37. – С. 174-177.
8. Назарук В. П. Теоретико-методологічні аспекти формування еколого-психологічної компетенції / В.П. Назарук // Актуальні проблеми психології. Екологічна психологія : Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / [За ред. Максименка С. Д.] – К. : «Логос», 2004. – Т. 7, вип. 7. – С. 226-233.
9. Пліварчук О. П. Формування екологічної культури студентства згідно з положеннями Болонської конвенції / О. П. Пліварчук // Досвід та проблеми країн Європи (Великобританії, Німеччини, Франції, Іспанії, України) з реалізації ідей Болонської конвенції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Біла Церква. – 2007. – Ч. 1. – С. 116-118.
10. Плохій З. П. Сутність і структура екологічної культури особистості / З. П. Плохій // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. пр. – Вип. 8. – Кн. 2. – Київ. – 2005. – С. 7-12.
11. Пустовіт Г. П. Деякі погляди на сутність технологій екологічної освіти учнів у позашкільних закладах / Г. П. Пустовіт // Шляхи вирішення екологічних проблем урбанізованих територій : наука, освіта, практика : Збірник праць за матеріалами всеукраїнської наук.-практ. конф. – Хмельницький : Технологічний університет Поділля, 2003. – С. 208-210.
12. Пустовіт Г. П. Дослідницька робота учнів з екології в позашкільних установах : автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. пед. наук : 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Г. П. Пустовіт. – К., 1994. – 24 с.
13. Рудоміно-Дусятська О. В. Феномен надситуативної активності людини в довіллі: постановка проблеми / О. В. Рудоміно-Дусятська // Актуальні проблеми психології. Екологічна психологія : Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / [За ред. С. Д. Максименка]. – К. : «Логос», 2004. – Т. 7, вип. 6. – С. 258-264.

У статті розглянуто психолого-педагогічні аспекти формування екоцентричного світогляду особистості у шкільному навчально-виховному процесі.

УДК 159.9:378.147:004

Т.О. Гончарук
м. Київ, Україна

ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ

Формування інформаційної культури як підсистеми професійної культури майбутнього фахівця - важливе завдання інформатизації педагогічної освіти. Необхідно **розвивати відповідні компетентнісні та діяльнісні навички студентів. Натомість, як** зазначає О. Савченко, «...зміни у підготовці майбутніх педагогів не встигають за темпами оновлення практики [9, с. 109].

Методологічну основу дослідження проблем інформаційно-технологічної підготовки вчителів становлять: теоретико-методологічні засади аксіологічного, діяльнісного, компетентнісного та гуманістичного, андрагогічного, інформаційного, системного підходів, *особистісно-орієнтована модель навчання.*

Проблеми використання інформаційних технологій в освіті досліджуються у педагогічній теорії за напрямками: розробка та впровадження сучасних освітніх технологій у процес професійної підготовки фахівців (В. Безпалько, Т. Коваль, П. Стефаненко), використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищих навчальних закладів (В. Биков, Р. Гуревич, В. Олійник).

Розв'язанню проблем формування інформаційної компетентності фахівців різних галузей, інформаційної культури особистості, іншим аспектам роботи з інформацією присвячено праці: Н. Баловсяк, Т. Богданової, С. Гунько, О. Значенко, А. Коломієць, О. Романишиної, І. Смирнової, О. Суховірського, А. Фінькова та ін.

Проблемам професійної підготовки вчителя в сучасних умовах присвячені дослідження філософів і педагогів (В. Андрущенко, С. Гончаренко, Р. Гуревич, І. Зязюн, В. Кремень, О. Пехота, Л. Пуховська та С. Сисоєва та ін. ін.), психологів (Г. Балл, І. Бех, О. Кульчицька, Л. Мітіна, В. Моляко, В. Семиченко та ін.).

Особливості підготовки майбутніх учителів різних спеціальностей до використання нових інформаційних технологій у навчальному процесі розглядають М. Жалдак, О. Комар, В. Кондратова, Г. Кручиніна, Е. Разинкін, М. Левшин, Д. Мазоха, О. Шиман, В. Фрадкін та ін.)

Вивчення сучасного стану інформаційно-технологічної підготовки педагогів та аналіз наукових праць з цієї проблеми дає змогу зробити висновок, що для **виявлення оптимальних умов реалізації ідей розвивального навчання, розвитку особистості в процесі професійної підготовки необхідно** виявити психологічні засади формування інформаційної культури майбутнього вчителя.

Враховуючи актуальність проблеми інформаційно-технологічного забезпечення підготовки педагогічних працівників, у цій статті проаналізовано психологічні чинники, пов'язані з розвитком інформаційної культури та творчої інформаційної діяльності майбутнього вчителя.

В роботах Б. Гершунського О. Тихомирова, Е. Машбиця, В. Рубцова, та ін. підкреслюється, що ЕОМ, є перш за все, засобом впливу на психіку людини, а не тільки засобом обробки інформації.